

som også de centrale myndigheder i de senere år har vist landdistrikterne.

Landbruget har traditionelt spillet en central rolle i landdistrikternes udvikling på både godt og ondt, og det gode, som landbruget gjorde, var jo, at bønderne i slutningen af forrige århundrede gennem en kraftanstrengelse omlagde landbruget til animalsk produktion og dermed oprettede i tusindvis af lokale arbejdspladser og tjente valuta hjem i et omfang, vi aldrig tidligere havde oplevet, men det onde var til gengæld, at siden 1950'erne har landbruget mekaniseret produktionen og centraliseret forædlingsindustrien i et sådant omfang, at i tusindvis af arbejdspladser er blevet eksporteret ind til bycentrene.

Det var bare en lille indledning.

Det Radikale Venstre var med til for nylig at formulere den målsætning, at pesticider skal udfases i løbet af 10 år, og da blev vi anklaget for at ville afvikle landbruget, men De Radikales mål er ikke at afvikle landbruget, men tværtimod at udvikle det. For Det Radikale Venstre arbejder for livskraftige landdistrikter med livskraftige erhverv, og landbruget bliver kun livskraftigt igen, hvis det omlægges og indstiller sig på nye udfordringer.

Og omlægningen kan samtidig være med til at bringe arbejdspladserne tilbage til landdistrikterne:

For det første vil omlægningen skabe flere arbejdspladser i primærproduktionen, og dér har to organisationer, der er uafhængige af hinanden, beregnet, at hvis man omlægger landbruget til økologisk produktion, vil det give 15.000-17.000 flere i beskæftigelse i selve landbruget.

For det andet vil omlægningen medvirke til, at forædlingsarbejdet rykker tilbage til landdistrikterne, for forbrugere ønsker i stigende omfang lokale specialiteter af høj kvalitet, f.eks. rygeost fra Løgismose, kartofler fra Samsø, oste fra Fanø og spegepølser fra Højer, og hvad ved jeg - vi kender det alle sammen - og de vil gerne have gårdbutikker, for de vil gerne komme dér, hvor tingene bliver produceret.

Derfor er vi meget tilfredse med, at regeringen i redegørelsen lover at undersøge, hvorvidt der findes barrierer, der forhindrer virksomheder i at bruge overflødiggjorte landbrugsbygninger til erhvervsformål.

Betænkningen peger dog på, at problemet måske snarere ligger i utilstrækkelig information om de muligheder, der rent faktisk allerede nu findes.

Og det er Det Radikale Venstres opfattelse, at planloven og zonelovgivningen generelt ikke er mere snærende for udviklingen, end godt er.

Og så lige til fru Lene Espersen:

Med hensyn til detailhandelen vil jeg gerne have lov til at citere, hvad formanden for De Samvirkende Købmandsforeninger i Danmark for nylig sagde på deres årsmøde. Han sagde: »Planloven er det største og bedste indgreb imod butiksdøden i mange år, og det har skabt grobund for en fornyet optimisme blandt medlemmerne.« Og at medlemstallet så er steget fra 100 til 1.300 medlemmer, er jo helt fantastisk.

Markedet for oplevelser er et af de hurtigst voksende og ikke mindst, hvad angår oplevelser, der har med natur, kultur og miljø at gøre. Og landdistrikterne har det hele: naturen med jorden, skoven, fiskeriet og de andre naturgivne ressourcer, den undefinerbare kultur med hensyn til bosætningsmønsteret, levestilen, sproget, vanerne og værdierne og endelig miljøet i bred forstand, et trykt miljø med åbenhed og fravær af kriminalitet, et frit miljø og et rent miljø. Og i stedet for at føle, at de trækkes med noget, som de måske ønsker at slippe af med for at kunne konkurrere med byerne, må landdistrikterne hellere besinde sig på det, de selv har, og være gode til at passe på det. Der er ingen grund til at misunde eller efterligne kulturen i byerne.

Vi er enige med regeringen i, at landdistrikterne må have en varieret erhvervsstruktur. Og amterne og kommunerne må yde deres bidrag til en pleje af både iværksætter- og selvstændighedskulturen.

I Det Radikale Venstre har vi også hæftet os ved, at man i betænkningen i højere grad vil inddrage borgerne i udviklingen i landdistrikterne, og dér kender vi jo fra folkeoplysningen, hvor mange menneskelige ressourcer der er, og hvor megen idérigdom der i virkeligheden ligger latent i befolkningen. Lad os bruge den og udvikle den.

I Det Radikale Venstre ser vi også store perspektiver for landdistrikterne i den nye informationsteknologiske udvikling, både hvad angår offentlig service, uddannelse og beskæftigelse, for når arbejdspladserne er dér, hvor computerne står, og ikke nødvendigvis dér, hvor virksomhederne ligger, bliver det muligt for de unge at vende tilbage til landdistrikterne, når de er færdige med deres uddannelse. Det forudsætter dog, at der samtidig er gode børneoplysningsmuligheder.